

baş döndüren sanat oyunu

ağustos 2008 / sayı: 2

SANATLI
KARINCA

BU AYKI TEMA: GÖLGESİZ İNSAN

-bir sanatoloji projesidir-

“sanatlı karınca” nedir?

Sanatlı Karınca bir sanat oyunu dergisidir.

Sanatçıların bu dergide herhangi bir sanat dalında eserlerinin yayınlanabilmesi için kendilerine verilmiş olan bir sorunsal ya da nesne merkezinde ürünlerini oluşturmaları gerekir.

“Merkez” sözü önemlidir, çünkü gönderilen eser verilen sorunsalı tam olarak merkezine oturtmuyorsa, ya da verilen nesne temayı anlatmanın temel nesnesi olmuyorsa, eser editör tarafından geri çevrilecektir. Bunun dışında herhangi bir editöryal sınır yoktur; gerisi tamamıyla sizin düş gücünüzün oyunlarına kalmıştır.

Dergi her ayın 5’inde çıkar. Ürünlerin editöre son ulaştırılma tarihi bir önceki ayın son günüdür.

Bir sonraki ayın sorunsalı ya da nesnesi yayınlanan sayıda duyurulur.

Dergiye ulaşmak için, bunu belirten bir notu sanatoloji.sanatlikarinca@gmail.com adresine gönderirsiniz ve her ay e-postanıza düşer; ya da, sanatoloji@googlegroups.com adresine mail atarak Sanatoloji Google Grup’a üye olursunuz ve diğer grup ürünlerinin yanında Sanatlı Karınca da size ulaşır; ya da, www.sanatoloji.com adresinde [Sanatlı Karınca](#) sayfasından dergiyi inceleyebilir ve beğenirseniz bilgisayarına indirebilirsiniz.

İyi oyunlar!

editörden

“sanat”ın gölgesi

İkinci sayımızla karşınızdayız; bu ayki temamız “gölgesiz insan” ile ilgili ürünleri toplarken – Ki katılım olarak sanki biraz zorlandık- aklımda gölgelerle ilgili kurgular dolanı durdu. Gölgeniz, sizi bir an olsun bile terk etmeyen o karanlık şey size düşman olsa ne hissederdiniz. Her an orada olduğunu bildiğiniz karanlıktan nasıl saklanırdınız. Spot ışıkları altında yaşamayı yeğlerdiniz belki ve yahut Red Kit gibi vururdunuz onu.

Sanat eserlerinin de gölgeleri vuruyor zemine ve onlar en sadık izleyicileri oluyor eserlerin, başlarından bir an olsun ayrılmıyorlar. Bekçilik ediyorlar güneş tam tepede dikilirken bir heykele. Ama tüm iyi niyetlerine rağmen kaçıramıyorlar kuşları ya da yeni ziyaretçiler davet edemiyorlar sokağa çıkıp.

Sanat eserleri gölgeleri olmadan da var olabiliyorlar anlayacağınız. Ancak ilgi bekliyorlar, kendilerinin ziyaret edilmesini unutulmamayı istiyorlar. Yüzyıllara meydan okuyan bu eserler daha sonraki kuşaklara ulaşabilmek için ışık saçan ve içi yaratma aşkıyla dolu ziyaretçiler bekliyorlar. İlham vermek için, hayranlık dolu bakışları özümsemek için.

Onlar gölgelerini alıp sizlere gelemiyorlar ama siz gölgenizi alıp onları ziyarete gidebilirsiniz.

Erdinç YAPAN

sanatoloji.sanatlikarinca@gmail.com

celal, bülent

bulentcelal@gmail.com

gölgeler savaşı

"Herkes gölgesini seçsin" denince
telaşlı bir hareketlenme oldu bekleme salonunda.
Kısa boylu adam bir dev gölgesi seçti,
kısır kadın gebe gölgesi,
batmak üzere olan bakkal süpermarketçi,
iki büklüm yaşlı bir delikanlı...
Ancak, şu multimilyoner,
o kıpırdamadan duruyordu.
Çaktırmadan onu beklemeye başladım ben de.
Herkes kendine uygun bir gölge alıp çıkınca
yerinden kalktı ve
iki büklüm, zayıf, titreyen bir gövde gölgesi seçti kendine.
O zaman anladım herşeyi;
gölge almayı reddettim.

abukyılar, yılmaz
yilmazcabukyılar@gmail.com

vardığım sonuç

G insan
Gö insan
Gölge insan
Gölgesi insan
Gölgesiz insan
İnsan gölgesiz
İnsan gölgesi
İnsan gölge
İnsan gö
Evet
İnsan gö

gölbeyaz, havva
gizemnur29@hotmail.com

gölgesizler

Suçlu arama karanlığın gölgesinde
Sende varsın suçun içinde
Nerede hainler kimler kopardı bu gülleri
Deme sakın
Ağlayan güllerin hesabını kim soracak,
Diyerek haykırma uzaktan
Korkuların var ardında,
Sevgilerin kayıpta
Donmuş bakışlarınla mahzendesin

Dur diyebilmeyi,
Kahpe insanların silahlarına kalkan olup
Eğik boyunları savunmayı beceremeyen
Korkak bir yürek seninki
Kendi gölgesinden ürken sen
Gölgesiz yaşayanlara duyarsız kalmışsın
Gölgesinden güç alanların maşasıydın sen
Onlar hiçliklere hiç yüzünden akanlar
Doğunun ortasında ateş altında
Vatan diye bildikleri Filistin,
Künyeyle ölür çoğu, ecel bilmeden
Onların gölgesi yok arkalarında
Gece gündüz gölgesiz, bu yüzden korkusuz
Kaybetmeye alışkın
Yaşamak yerine ölüme yakın tenleri
Lügatları ölüme biçimli
Kalem yerine silah tutar küçük eller
Oyunlarında silahlar
Kahpe kurşuna karşı duvar arkasında
Gölgelerini görmeden beklemeye adapte
Yüreğin yanar belki uzakta
Militan bir edayla kükrersin
Hepsi bu
Bir patlama ufacık beden sokakta
Anası ağlar uzakta duvar dibinde
Senin televizyonunda örtülü bir kare resim kayıta
Nerede Müslümanlığın hani adalet?
Sen yüzünü batıya sırtını doğuya çevirmeye devam et
Filistinli oyunu oyunla bozamaz belki
Yüreğiyle ölmesini bilir
Gölgelerine sığınanların hedef tahtasıdır o
Gölgesizliğe mahkumlar doğuştan
Sen gölgesinden ürküp gölgesinden güç alanların soytarısı

güney, mustafa
sanatoloji@gmail.com

çığlık

Yıldönümümdür 3 Mart 1992

O gün ki

Gökyüzünün çığlıkla kaplandığı tek gündür benim için

O gün

Babam 263 canla göçük altında kaldı

O gün

Bildiğim bütün duaları ettim

O gün

Son duamdı

O gün

Ne amcam kaldı, ne dayım

O gün

Bıraktım okulu

Gülmeyi

Ağlamayı

Kendimi

O gün

Başladım çalışmaya

Sabah 5

Akşam 9

Ve o gün bugündür
Küstüm güneşe
Ne o beni görür
Ne artık ben barışırım onunla

Gölgesiz insan olmaz demeyin
Beni bulun
Zonguldak
Kozlu
Yerin 563 metre altı

Kime sorsanız gösterirler beni

güney, müslüm

muslumguney@gmail.com

ruhun karekökü

Umutlu insan
gölgesini otladır
çayırlarında ayın.
Umutsuz insan
gölgesizdir;
gölgesidir artık karanlığın.

özgiray, mustafa
salakfilozof@gmail.com

rüya tabirleri-2

Rumuz: Hay aksi

Geçen ayki rüya tabirinizi okudum. Rüya tabirleri hakkındaki bilgilerinizin derinliği ve çıkardığınız sonuçları hayranlıkla okuduğumu bilmenizi isterim. Bu yüzden beni derinden etkileyen bir rüyamı size göndermeye gerek duydum. Umarım bir cevap yazarsınız. Rüyam aynen şöyle:

Rüyamda aşık olduğum kişiyi gördüm. O zengindi. Ben ise evlerinde çalışan bir hizmetçiydim. Koridorda yürürken birden önüme çıktı, korktum. Bana gülümsedi. Birlikte bir dolabın üzerine oturduk. Bana telefonunu gösterdi. Bende “çok güzel” dedim. “Biraz kendinden bahseder misin” dedi.

Bende “burası sıcak olmadı mı” dedim. Bunu derken de sanırım biraz kıkırdedim. Aslında birazdan fazlaydı. Çünkü üst katta oturan annesi bastonuyla yere vurup “biraz sessiz olun” dedi. Utandığımı hissettim. Bunu sevdiğim adam da fark etmiş olmalı ki üzerindikileri çıkarıp “üşüyorsun sanırım” dedi. “Ört bunlarla kendini” dedi. “Ben de hayır” dedim. “Beni yanlış anlamışsın” dedim. “Asıl ben terliyorum” dedim. “O zaman ben üşümeye başladım. Sen bana ver dedi elbiselerini” dedi. Tam üzerindikileri çıkardığım anda aşık olduğum adamın annesi üzerindikileri çıkarıp aşağıya doğru bize doğru geldiğini gördüm. “Ben ikinizi de ısıtırım” diye de bağıırıyordu. Bu arada iki şey dikkatimi çekmişti. Birincisi; aşık olduğum adamın annesinin gölgesi yoktu. Komik aslında. Hiç gölgesiz insan olur mu. Rüya işte. İkincisi ise; yerdeki halının üzerinde mayonez lekesi vardı. Kan ter içinde uyanmışım.

Sayın Hay Aksi.

Öncelikle iltifatlarınız için çok teşekkür ederim. Amacım bilgimi paylaşmak. Ancak böyle anlam kazanmaz mı bilgi. Yoksa ben rüya görüp görüp yorumlardım. Ama yapmadım. Yapmam da. Kim yapar diyorsa şerefsizdir. Adidir. İftira ediyordur. Bu kadarını söylüyorum yani. Sonra ben

bilmiyordum, haberim yoktu demesinler. Sinirlendim Şimdi.
Her neyse. Ben rüyanıza geçeyim.

Rüyanızda “aşık olduğum kişiyi” görmek refaha ermek anlamına gelir. Aşık olunan kişinin zengin olması ise “defalarca refaha ereceğinin delilidir. Rüyada kendinizi hizmetçi görmek, yakın bir zamanda, hem de geç bir saatte film seyrettiğiniz veya seyredeceğinizin göstergesidir. “Birlikte bir dolabın üzerine oturmanız” ise filmin 1 saat 23 dakika (reklamlar hariç) süreceğİ anlamına gelir. “bana telefonunu gösterdi” derken acaba gerçekten telefonunu mu gösterdi, yoksa sorun çıkması diye mi öyle yazdınız anlamadım. Ama ben “telefonunu gösterdiğİ” hesap ederek cevap veriyorum. Bu yaşınızın yavaş yavaş geçtiğinin, kendinizi bahsetmek için bahane aradığınızın, özellikle sıcak ortaklara girdiğinizin göstergesidir. Açıkcası pek hayra alamet bir rüya değil bu. Tabi en azından benim için. Size gayet iyi gelebilir. Ama bu şekilde devam ederseniz üzerinizde gölge bile kalmayacağını düşünmekteyim. Rüyada anne görmek hesabınızdaki paranın dolar olduğunun, uzun bir zamandan beri yükseliş içinde olmadığını ama biraz sabrederseniz eğer iyi bir gelir elde edeceğinize işaret eder. Annenin çıplak ve gölgesiz olması floresanlı lamba kullandığınıza delalettir. Yerdeki halının üzerindeki mayonez lekesine gelince, sakın olun. Olur o kadar. Rüyada kan ter içinde uyanmak mutluluk anlamına gelir.

Umarım faydalı olmuşumdur.

taylan, yüksel

nikomedya_tempest@hotmail.com

Hepimiz Yaşıyoruz

Hemşire; bu belki zayıf belki orta halli ama çirkin olmadığı kadar çokta güzel sayılmasa bile yolda yürüdüğü zaman bir çok erkeğin başını döndürüp bakmasına sebep olacak kadar güzel olan bir hemşire... siyah uzun saçlı.

Aydınlatılmış odada tek başına yatan hastanın nabzına baktı, yavaş hareketlerle tansiyonunu ölçtü, sonra bir ilaç ekledi serumuna, ağır hareketlerle yaptı hemşire bunu, ardından hızlıca ışığı kapatıp çıktı gitti...

Hemşire bütün bunları yaparken, hasta, ki bu hasta; gayet güzel bir kız olduğu belli olan, bir gençlik timsali gibi duran ama umutsuzlukla umut arasında inşa ettiği bütün değerleri bir serum şişesine feda etmiş gibi duran hasta, sarı saçları bir aslan yelesi gibi sağa sola yayılmış bir halde, gözleri açık hemşireyi seyreden hasta, hemşire gider gitmez başını sağa çevirip gözlerini kapadı...

Oda karanlıkta kalmış, sessizleşmiş ve meleklere davetiye çıkarmıştır...

Dışarıdan gelen bir ışık huzmesinin aydınlattığı bir vazoduruyordu hastanın hemen yanı başındaki komidinin üzerinde, bağımsızlığın-barışın simgesi kırmızı karanfiller vardı vazoda...

Kadını hasta yatağına götüren hikayeye gelince; bir trafik kazasıydı. İki arabanın son sürat birbirine çarptığı, birinin ötekine çarpar çarpmaz bariyere savrulduğu, bariyere çarpar çarpmaz yanıp kavrulduğu, ötekinin ise çarpmanın sürati ile gitmekte olduğu yöne doğru taklalar atarak savrulduğu ve tepe üstü yerde kaldığı bir kaza...

Kaza gerçekleşir gerçekleşmez yolun iki tarafında da trafik tamamen durmuş, araçlarından inen insanlar bir sağa sola, kimisi elinde telefon koşturma içinde dağınıklık sergilemeye başlamıştı. Bir grup ters dönen aracın içerisindekilere yaklaşıyor, araba patlayacak korkusuyla geri çekiliyor, sonra bir daha yaklaşıyordu. Bu düzensiz görüntünün haricinde birde öteki aracın etrafında daire şeklinde duran insanların arasından kimileri araçlarından aldıkları yangın söndürücüyü yanan arabaya, ki

yaklaşamadıkları halde sıkmaya çalışıyorlardı üstün körü insani bir panikle...

Kazadan sonra, çok zaman geçmeden polis, ambulans ve itfaiye araçları olay yerinde gelmiş, yanan araç söndürülmüş, diğer araçtaki bir yaralı hastaneye kaldırılmıştı.

Cenazeler morga, araçlar çekicilere kaldırılırken az önceki kör kalabalıktan geriye birkaç kişi kalmış, hatta bir yandan yoldan geçmekte olanların da seyir hali devam ediyordu. Böyle bir kaza sürüklemişti hastayı hastaneye...

Kaza olduğu sırada bu sarışın kadın yüksekçe bir binanın tepesinde bir arkadaşıyla beraberdi. İki kadın ayaklarını aşağı doğru sarkıtmış çevredeki binaları seyrederken hayat sınamasının tozlu topraklı yollar ile seyrettikleri binaların arasına dökülmüş asfalt kaplamaların ne tarafına düştüğünü sorgulamadan giden sevgilinin üzüntüsünde kaybolmuşlardı.

Bak karşıdaki binayı görüyor musun diye biri söze girecek olsa öteki gülmeye başlıyor, bu öğle sonrası güneşin yarı ısıttığı sarhoş bedenini geriye doğru bırakıyor "ne binası be" türünden itişme başlıyordu aralarında.

Şüphesiz bu hikayenin birde öncesi vardı. İnsan hayatının başlangıç noktası hikayedeki herhangi bir noktadan hikayenin sonundaki herhangi bir noktada olmadığı gibi hiçbir hikaye doğumdan ölüme kadar olan süreci irdelemez. Kişi hayatının küçük bir kesiti hikayenin noktasıdır ve sonra ile öncesi pekala kimseyi alakadar etmez.

İnsanın yeter diyeceği herhangi bir nokta hiçbir koşulda ömrünün sonu olmayacağı gibi ömrünün sonu olmasına da engel değildir.

Bu iki kadını birbirine bağlayan ve bu şekilde bir öğleden sonrası için bu binanın tepesine çıkmaya zorlayan konu hayat olsaydı o zaman karakterler kesinlikle karşıdaki binalara bakacak ve "işte hayat" türünden bin bir zorlamalı tiratlarla sarhoşluklarını pekiştireceklerdi.

Kadınlardan biri bir sigara daha yaktı. Öteki onu seyretti ve tekrar gülmeye başladılar. Sigara yakmayan şişeye uzandı ve içmeye başladı. Konu aşk olduğu için kadınların bütün evrensel fayda üzerine çıkarım, düşünce ve erdemleri bir kenara bırakılmış saf çocuksu mutlulukları ortaya çıkmış, önceki ve sonraki arasındaki tutarsız bakışlarına gülüşmeler eklenmiş ve birinin ötekini çatıya sürüklemesi ile bu görüntü ortaya çıkmıştı.

Bu görüntüyü bozan şey elbetteki kadına gelen telefondur. Telefondaki ses kazadan bahsetmişti. Anlattığına göre acele gelmesi gerekiyordu. Kendisini bıraktığı, ailesini bıraktığı, sevdiği adamı bıraktığı kısacası her şeyini bıraktığı şehre mutlaka gitmesi gerekiyordu...

Onu bu çatıya sürükleyen arkadaşı, mutlulukla hayat arasına sıkıştırdığı bütün duyguları sıradan bir biçimde basit tren istasyonunda bırakıp buraya geldiği için kimi zaman ona takılıyordu, ah sen diyordu, sen nelere kadirsin...

Bu çok zaman önceydi, milyonlarca yıl önce kadın, sevdiği adamın onu aldatmasından tut bir yığın savurgan davranışına eklediği bütün birikimleri toplayıp geriye kalan her şeyi

biraktıktan sonra buraya gelmişti. Adam onu aramadı değil, elbette aradı, bir çok erkek gibi savurgan-umutsuz ve tutarsızca...

O yüzden kimi zaman, aradan geçen milyonlarca yıla aldırmadan, ara sıra hayat ile aşkın arasına arabesk öfke sıkıştırıyor ve arkadaşının onu sürüklediği bu çatıya çıkıyordu, ki burası kaldıkları evin bir üst katıydı...

Şehre ilk geldiğinde, genişçe bir caddede, kimi savruk adımları ile arkadaşını takip ederken yolda gördüğü bir şapkayı, ki bu kırmızı bir şapka almak için bir anda yöneldiği tezgaha ki kadınla aralarında geçen şapkanın fiyatı üzerine diyalog sırasında kadın ona; sana ben kaybettiğin gölgeni satacağım, sende pahalı buluyorsun, aslında bütün servetini bırakıp gitmen gerekli demişti...

O da bu lafin üzerine şapkayı almadan geri dönmüştü...

Birkaç gün sonra yeniden aynı tezgaha gittiğinde şapkanın hala aynı askıda olduğunu gördüğünde yeniden tezgaha yanaştı ve sordu kadına; benim bir gölgeye ihtiyacım olduğunu nerden biliyorsun ki, bak havada güneş var ve ardımda...

Kadın ona baktıktan sonra "tecrübe" diyerek diğer müşterisine doğru yöneldi...

O günden sonra bu her çatıya çıkışlarında, her caddede yürüdüklerinde, her şarap içip sızdıkları gecenin sabahlarında arkadaşı ona gölgesiz demeye başlamıştı. Bunu alaycı bir biçimde yaptığı için tepkisi daim kûfürle karışık gülümseme şeklinde oluyordu. Şüphesiz hiçbir kûfür bu

yılların dostluğunu bozacak değildi, nihayetinde kadının ettiği küfür tabi ki geride bıraktıklarınaydı...

Bu milyonlarca yıl içerisinde yeniden aşık olabilmeyi, sevebilmeyi seçmedi değil, ilkinde arkadaşının vasıtasıyla tanıştığı biriyle denedi şansını. Ne var ki geride bıraktığının izleri bu ilişkiye daha başlamadan ısınamamasına yol açtığı için korkmaya başladı ve kalkışmayı bile yarım bıraktı. Olan arkadaşı ile adamın dostluğuna oldu. Onlar görüşmeyi bıraktılar.

İkincisinde çalışmaya başladığı işyerinde tanıdığı birinin teklifine bir gece için evet demesiyle oldu. Bu adam aslında ilk tanıştıklarından sonra sürekli ona görüşmeyi teklif ediyor hiçbir şey yapamasa arabasının üzerine kağıt bırakıyor, dahası masasının üzerine bile birkaç karalama not bırakıyordu nerdeyse her gün. En sonunda dayanamadı ve bir gece için bir yere yemeğe gittiler. Gayet güzel bir muhabbetin, iyi derecede sayılacak vakitlerin toplamından sonra adamın onu eve bırakırken öpmesi ile bir anda gözlerini açtı ve şiddetle eve koştu. Bir daha onunla da görüşmedi.

O gece eve gider gitmez yatağa yattı ve az önce onu öpen adamdan çok milyonlarca yıl önce seviştiği adamı düşünmeye başladı... bacaklarını kasti, gözlerini açtı ve gidip arkadaşının yanına yattı.

Belki o sabah biraz daha cesur olsaydı şapkayı almak istediği tezgahın sahibi kadına gidip bir yumruk atabilirdi. Onun yerine arkadaşının hazırladığı kahvaltı sofrasında, arkadaşına küfür etti. Bütün bu küfürlerin toplamından

edindiği bir deneyim vardı, hiçbir küfür zamanı geriye çevirmeyecekti.

Zaman zaten hikayelerde anlatıldığı gibi her şeyin üstesinden gelecek kadar güçlü bir yapıya sahip olsa bile asla geriye dönemeyecek kadar korkak ve anlamsızdı. Zamanı ileriye doğru yaşayanlar yaşıyordu, geriye kalanlar geride bıraktıklarına küfür etmekle ileride yaşayacaklarına heves etmekten başka bir şey yapmıyordu.

İşte bütün bunların üzerine gelen telefonla beraber yola çıkmıştı, milyonlarca yıl önce terk ettiği, her sokağını ayrı unuttuğu kente... ailesinin trafik kazası geçirdiği, sevgilisini terk ettiği... caddelerinde öpüştüğu, parklarında seviştiği, odalarında çığlık attığı kente...

Onu hiçbir zaman yalnız bırakmayan arkadaşı da onunla beraber yola çıkmıştı. Ne de olsa sarhoştular ve onca yol boyunca sadece biri arabayı kullanacak değildi...

Onca yol dediğimiz iki saatlik bir mesafe, milyonlarca yıl ise altı aylık bir zamandı...

Şehre ulaştığında karşılaştığı manzara annesi, babası ve kardeşinin cesetleriydi. Acıydı ama gerçektir...

Gözlerini açtığında da bu hastane odasıındaydı...

Anlamlı anlamsız bir sürü dizgi sıralanıyordu kafasının içinde ve görebildiği arkadaşıydı... sarhoş olduğu, küfür ettiği ve yanında yattığı. Arkadaşına hiçbir şey söylemeden kafasını öteki yana çevirdi...

İkinci gözlerini açtığında camdan birkaç yıldız ve kocaman bir dolunay gözüküyordu ve lambalar yanıyor arkadaşı yanı başında sandalyede oturmuş kitap okuyordu. Bir süre onu seyrettikten sonra kolunu oynattı arkadaşı ona bakmaya başladı ve yanına geldi. Yatağa oturdu, elini tuttu... bir süre daha ona baktıktan sonra vücudundan gelen yoğun uyuma isteğine boyun eğdi ve tekrar gözlerini kapadı.

Üçüncü gözlerini açtığında arkadaşı hemen yanı başındaki koltukta uyuyordu ve oda karanlıktı, yanı başındaki karanfilleri görebildi...

Dördüncü gözlerini açtığında odaya güneş giriyordu ve perde yarıya kadar kapalıydı arkadaşının elinde bir kumanda vardı ve televizyondan bir şarkı sesi geliyordu. Yanı başında hemşire bir şeyler yapıyordu. Ve koltukta o vardı...

Beşinci gözlerini açtığında hava yine kararmış bu sefer dolunay yoktu, hatta ay hiç gözüküyordu durduğu yerden, arkadaşı yine bir şeyler okuyordu... hafiften başını oynattı, arkadaşı yanına geldi. Sırtından tuttu ve doğrulmasına yardım etti. Artık yatakta oturuyordu ve gözlerinin altı şişmişti... tuvalete gitmek istedi.

Milyonlarca yılın ardından bu hastane odasına gelecek kadar ona acıyan bir adamı bu kadar tutarsızca sevdiği için veya sevmeye yeltendiği için bir daha canı acıdı, zorlukla hareket ettirdiği bedenini, tuvalete giderken ve götürürken arkadaşına yasladığı bedenini bu kadar hoyratça sömürdüğü ve anlamsız aşk yolculuklarına kurban ettiği için ayrıca bir küfür etti.

Dönüp yatağa oturduğunda hiçbir şey söylemedi ve tekrar uyudu...

Altıncı gözlerini açtığında yine sabah olmuştu, yine tuvalete gitti geldi. Bu sefer aklında tutarlı tutarsız hiçbir yolculuk yoktu ve dün ile dünden önceki günden daha iyi bir bedene sahipti.

Yerine döndüğünde televizyonda Travis'in Side'si dönüyordu ve o dikkatli bakmaya başladığında arkadaşı elini tutmaya başladı...

Her şey olabilirdi; kolunda ki serumu koparıp atabilir arkadaşına sarılıp hüngür hüngür ağlayabilirdi... daha tutarlı bir şekilde hiç gözü yaşlanmadan arkadaşına git şapka satan kadına yumruk at diyebilirdi. Arkadaşına; sen bir pisliksin, hayvansın yok, sen tam bir fahişesin diyebilirdi...

Akside olabilirdi, gülümsemeye başlar mutlulukla mutsuzluk arasında ki bütün bağları yok eder kendine mutluluk adına ne varsa hepsini toplayabilirdi. Oysa; ben şimdi anladım kadın neden öyle dedi bana diye söze başladı. Arkadaşı bir an için sus diye işaret yapmış olsa da o susmadı ve devam etti. Yüz binlerce asır insan olabilmek için uğraştı insan, destanlar yazdı, yazıtlar dikti, mitler yarattı. Yetmedi kutsal kitaplar yazdı tarihe belge diye... oysa hiç biri Heredot'un kesinliğini aşamadı. Çünkü Heredot hayal dünyası ile gerçeğin arasındaki bir bağ değil, insan hayatının tarihe kattığı anlam açısından kendince bir öneme sahipti ve insanı kurallarla bağlamak gibi bir isteği yoktu.

Kadın bana baktığı zaman beni görebiliyordu diğer insanların görebildiği kadar çıplak ve net. Oysa diğer

insanların aksine görebildiğinin üzerine yorum yapmaktan ve kurallı dizgili hikayelerin içine beni sokmaktansa benim durumumu bana izah etmenin daha kolay ve çarpıcı olacağını çözmüş olmakla beraber ki bu durumu felsefi açıdan bilebiliyor olduğunu söylemek imkansız, sonuçta bu duruma uygun davrandı.

Bana benim durumumu gösterdi... nasıl anladığının bir önemi yok.

Hayatın içerisine sakladığımız simgeleri yaşantımız ile özdeşleştirerek vardığımız ilahi lütufların içine sıkışan küçük öyküleri bir çırpıda gerçekle bağdaştırmaya çalışıyoruz ve hayatın büyük bir bölümünde yenik olarak yaşıyoruz.

Bu uzun söylencenin süresiz olacağından korkar bir ifade ile arkadaşı ayağa kalktı; sen iyileştin, haydi gidelim evimize, önce kadından şapkayı alırız, eğer satılmışsa bile o sana gölge niyetine başka bir şey bulur nasıl olsa. Oradan sonra çatıya çıkarız ve yetişirsek günbatımına inat günü bitirmemeye yeniden yemin ederiz dedi.

Yok, ben iyileşmedim daha, burada kalmak istiyorum. Hem onun gelmesini ve bana nasıl acıdığını görmek istiyorum. Yalnız kadın bir hata yaptı, benim gölgem tabi ki o şapka değil. Ah nasıl inandım bir an için buna. Bir şapkadan insana gölge olur mu, olur elbet, ama o şapka benim gölgem değil. Eğer öyle olsaydı ben onu mutlaka almak isterdim, bırak sahibi alsın. Ben kendi gölgemini alacağım. Tabi ki hayat izin verdiğinde ve karşıma çıktığında dedi.

Bu sohbetten sonra o günü kadın uyumadan geçirdi: Arkadaşıyla beraber bir süre tavla oynadılar. O adam geldiğinde ona artık gerçekten gitmesi gerektiğini izah etmenin herhangi bir formülü olmadığını, ama bir gün onun gerçekten gitmesi gerektiğini anlayabileceğini söyledi. Adamda bu cümlenin üzerinde çıktı gitti odadan. Daha sonra doktor geldi, onu böyle görmenin sevindirici olduğunu söyledi. Daha sonra arkadaşı ile televizyon izlediler...

Git dedi, onca yolu aş ve eve git, eşyalarımızı al, onca yolu yeniden aş ve buraya gel yarın sabah. Nasıl olsa doktor bizi bu hapisanede ömür boyu tutacak değil. Haydi gidin der demez yola çıkarız. Side'yi dinleriz yolda, ben hepimiz yaşıyoruz-hepimiz ölüyoruz diye bağırırım bol bol Travis'le beraber... haydi şimdi git, döndükten sonra mezara, annemin yanına ondan özür dilemeye gideceğim çünkü...

O bunları söyledikten sonra arkadaşı dediğini yaptı ve onca yola düştü ertesi gün gelmek üzere.

Arkadaşı gittikten bir süre sonra hemşire geldi, ışığı açtı, nabzını ölçtü, tansiyonuna baktı, serumuna ilaç ekledi ve hızlıca ışığı kapatıp çıktı. O da başını sağa çevirip gözlerini kapadı.

Oda karanlıkta kaldı, sessizleşti ve meleklerle davetiye çıkardı...

yapan, erdinç
erdincyapan@gmail.com

Karanlık kovalamaca

Bıkmıştım soluksuz takibinden
Her ışık oyununda kılık değiştirmenden
Geceleri üzerime gelmenden
Ruhsuz görüntünden
Anlamsız hareketlerinden
Bedenimi kullanıp bir asalak gibi geçinmenden
Özgürüm şimdi kuytularda ıslak duvarlı çıkmaz sokaklarda
Gölgesiz bir insanım ben
Haykırışlarım güneşten

yapan, erdiñ
erdincyapan@gmail.com

gölgebaz

Soğuk gecede evinden çıkmak istemese de kendisini merakla bekleyen çocuklara saygısızlık etmeyecek kadar değer veriyordu işine. Çantasını kontrol etti ve özenle yerleştirdi iş arkadaşlarını çantasında hazırlattığı bölmelere, neredeyse yirmi yıldır birlikteydiler acı tatlı anıları olmuş, sahneden pek çok ilke tanıklık etmişlerdi. Gözleri çalgı aletlerini aradı, ilk başladığı zamanlarda neredeyse bir orkestraya yetecek kadar çalgısı olmasına rağmen parasızlık yüzünden pek çoğunu satmak zorunda kalmıştı. Şimdi sadece bir tef ve ortaoyunu yaptığı günlerden kalma bir telmaşası vardı.

İki katlı yalı eskisi evinden çıkınca soğuk, yüzündeki çizgilere doğru saldırdı. Yıllar geçtikçe doğa bile daha acımasız davranıyordu insana. Sokak lambalarının aydınlattığı taş yolda ilerlemeye başladı. Gösteri yapacağı yere yaklaştıkça kalp atışlarının hızlandığını hissetti, bu yıllardır böyleydi ve bir an olsun heyecanını kaybetmemişti. Hocası Koca Mesut böyle öğretmişti ona.

İlkokulun yanında bulunan tek katlı kırmızı boyalı binanın arka kapısına doğru ilerlerken kapının önünde biriken

insanları gördü yaşlı genç, kadın erkek bir hayli kalabalıktılar. Gülümseyerek girdi arka kapıdan. Gösterisinin başlamasına bir saat vardı, ilk iş olarak çantasını dikkatlice bıraktı perdenin arkasına. Ardından perdenin gerginliğini kontrol etti, bu gece işini görecektik kadar mum vardı. Ardından tefi ve maşayı bıraktı.

Hilmi yorgun bacaklarını dinlendirmek için oturdu ve ardından cebinden çıkardığı kibritle yaktı yarısı bitik mumu. Çatırdayan mum kısa süre içinde aydınlattı perdeyi, ardından gölgeler dans etmeye başladı duvarlarda. Ancak tüm bu hareketlilik içinde bir gölge eksikti.

Elini kaldırdı ve köpek başı gibi yaptı, ancak beyhude çabasından vazgeçti. Dedesi, kendisi küçük bir çocukken evde elektrikler kesildiğinde oynatırdı gölgeden hayvanları. Kendisinin gölgelerden kurulu kocaman bir hayvanat bahçesi olurdu elektrikler kesildiğinde ve bu anlardan o kadar keyif alırdı ki hiç istemezdi elektriklerin gelmesini.

Bu işe başlama nedeni dedesiydi ancak bunu yapmanın bedelinin gölgesiz bir insan olarak yaşamak olduğunu bilse belki de hiç başlamazdı. Gölgesiz bir insan yarım bir insan sayılmaz mıydı? Her adımında senin yanında olan, seninle koşup yorulunca bekleyen o karanlık şey olmadan hayat yavan oluyordu.

Koca Mesut işine gelirse demişti. Onu çok seviyorsan hiç girme bu işe. Hilmi gerçekten de bu iri yarı adamın gölgesini göremeyince inanmıştı ona. “Gölgebaz kendi elleriyle yarattığı kuklalara ruh veren adamdır” derdi. Ve hayat verdiği her kuklayla birlikte gölgesinden bir parçada yitip gider onunla.

İlk gösterisine çıkarken yanındaydı karanlık dostu, ikinci, üçüncü, yirminci ancak bir zaman sonra yitmeye başladı. Parça parça terk etti onu gölgesi, yaptığı her gösteride biraz daha silindi ve bir gün tamamen gitti.

Çantasına uzandı eli ve en sevdiği kuklayı aldı. Uzun uzun baktı ona havaya doğru kaldırınca gölgesini gördü duvarda salladı onu, gölgeyle oynadı. Dedesinin kendisine yaptığı zamanlardaki gibi gülümsedi sıcak ve içten. Sopasını takıp yerine bırakınca silindi gölge duvardan.

İşi gölgelerleydi, perdeye yansıyan gölgelerden yiyordu ekmeğini ve bunun için kendi gölgesinden vazgeçmesi gerekmişti.

Kapının önündeki kalabalığın homurtularına kulak kabarttı keyifle, ayağa kalktı ve duvarlardaki gaz lambalarını yaktı birer birer. Loş bir ortamda yapıyordu gösterilerini, insanların gölgeleri belli belirsiz olurdu. Düşmanıydı gölgelerin, loş ortamlar.

Ardından kapıyı açtı ve yavaş yavaş yerine geçerken bacaklarına sürtünerek geçen ufaklıklara sevgiyle baktı. Onlarca gölge doldurmuştu, küçük binanın içini. Herkesin yerine oturmasını bekledikten sonra perde arkasındaki yerini aldı.

Önceden hazır ettiği sopaları eline aldı ve bez perdeye doğru kaldırdı. İşte tam da bu anda perdede arz-ı endam ederken gölgeden oyuncular, Hilmi'nin gölgesi düştü ardındaki duvara.

önümüzdeki sayının
teması “baston”

Sanat bilgi yarışması, sanat forumu
www.sanatoloji.com

Sanat haberleri, yazarlar, yorumlar...
www.sanatkop.com

Sanat sözlüğü
www.sanatsozluk.com

Dünyadan ve Türkiye'den estetik ve sanat
sayfaları
www.sanatoloji.wordpress.com